

LITY (12) ai

sg m N lity (2). ◇ A lity (2), lit(e)go (1). ◇ f N litã (1). ◇ A litą (1). ◇ pl N m an lit(e) (1). ◇ G litych (2). ◇ A m pers lit(e) (1). subst lit(e) (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. Odlany z metalu w jednym kawałku; *solidus Mącz, Cn; conflatus, fusilis Cn* (11) : á ty Woły były lithe [połu z inem odlaniem. *BibRadz 2.Par 4/3, Lev 19/4; BielKron 259; Lecz* (ty) zoštales złym [...] Bo poźzedłeś/ y wczyniłeś sobie bogi cudze y lite [*conflatiles*] *BudBib 3.Reg 14/9; Bo Dániel Prorok* mowi: iż iáko on lity obraz Krolá Nábuchodonozorá/ nogi miał częścią żelázne/ częścią gliniáne: ták ku końcowi świata w tey oftátniey MONárchiey Rzymfkiey/ fklády ábo Ligi Książąt iey/ niemiály fie siebie mocno trzymać. *PowodPr 56.*

lity z czego (2): *Leop Eccli 50/9; Trzebáby* łztukę vkázác w tym niepołpolitą/ Iákoby przemowić chćiálá/ wczynić twarz litą. Z bládłego mośiádu/ ábo z miedzi czerwonáwey *KlonŻal D3.*

W porównaniu (1): Y iákoby słońce iáfne/ ták y on świecił w kościele Bożym. [...] Iáko rzecz która ze złotá litha [*Quasi vas auri solidum*]/ ozdobiona wfelákim kámieniem drogim. *Leop Eccli 50/10.*

W charakterystycznych połączeniach: bałwan lity(-a), bog (2), *filar, obraz* (3), *twarz.*

Szeregi: »lity, (abo) lany (a. ulany)« (2): *Mącz 399c; w którym [kościel]* było 127 filarow/ káždy z nich od iednego krolá wywiedziony; 34. łokiet ná zwyfz: á z nich 60. litych ábo z miedzi włanych. *WujNT 479.*

»ryty albo lity« (1): Przekłety tżłowiek który tżyni ryty álbo lity *Obras KrowObr 111.*

»rżezany i lity« (1): Przekłety mążz który dziála bałwaná rżezánego y litiego [*sculptile et conflatile*] *BudBib Deut 27/15.*

2. *Czysty, nie sfalszowany, bez żadnych domieszek; tu przén* (1) : Ci co Ezopá słucháli/ Wfzyfcy mu fie dziwowáli: Chwałác iego rozum lity/ Y dowćip niepołpolity. *BierEz E2v; [Cudzego łzczęścia/ to niemiłość lita Płákác/ ále to zazdrość znákomita. A przeto lepiej łercem obżáłowác/ A ná trudnieyfzy czás oczy záchowác KmitaTreny C2 (Linde)].*

Synonim: 1. lany.